

»Jeg, HERREN, taler hvad jeg vil, og det skal ske. Det skal ikke længer trække i langdrag« (Ezek. 12,25)

K.F.s arbejdsmetoder og fremtid

I Guds rige er alt *omvendt* af, hvad det er i verden. Det har vi svært ved i praksis at acceptere. Måske er ordene »omvendt eder« derfor rettet hyppigere til os end til verdens børn.

Skulle man kort karakterisere de arbejdsmetoder, der gælder i Guds rige (og dermed for Guds riges sag), kunne man sammenfatte dem i betegnelserne *svaghed* (magtesløshed) og *dårskab* – arbejdsmetoder, der er aldeles uegnede i verden.

Vor Herre og Frelser

Han er Herrens tjener, Herrens udvalgte, ved hvem Guds vilje lykkedes; det er vi alle enige om.

Se ham nu hænge udspilet på sit kors for alverdens øjne! Hvilken afmagt; han kan end ikke røre en hånd eller en fod. Hindrede denne totale *afmagt* ham fra at udrette noget? Du ved det godt – jeg behøver ikke at uddybe det!

Men tænk nu på, at han kunne tilkalde legioner af engle til sin hjælp! Var det ikke topmålet af *dårskab* ikke at gøre det? Jo, det var det, set fra fornuftens synspunkt – men det var just ved denne *dårskab*, hele Guds visdom åbenbarede sig til vor frelse.

Du ser altså, at hvad verden aldrig kunne bruge, nemlig den totale magtesløshed og den ufattelige *dårskab*, den anvendte Gud, og den gik Kristus frivilligt ind under af hele sit hjerte – derfor er frelsen blevet fuldbragt!

Jeg har i en tidligere artikel for nogle måneder siden spurgt, om Kristus kunne have udrettet mere, hvis han havde haft flere penge. Jeg behøver næppe at besvare mit spørgsmål.

Penge betyder intet for Guds børn og har ingen som helst betydning for deres tjeneste. Man kan snarere sige, at penge udgør en fare for dem, thi hvis de har dem, har de jo dermed en vis jordisk trykthed – og hvad skal de med den?

Vor Herres Jesu Kristi afmagt helt ind i døden er Guds kraft. Sådan virker den guddommelige kraft, *kun sådan!* Den fuldkommes, som Paulus sagde, i magtesløshed.

Menneskene *hindrede ham* på enhver tænkelig måde i at udføre noget. De hudflettede ham, så hans ryg var som en opløjet mark; de tornekronede ham, så blodet flød ned over hans ansigt. De gennemboede hans hænder og fødder, så han ikke kunne røre sig, og mente, at nu havde de gjort ende på alt, hvad han var, og alt, hvad han ville.

Var det så hindringer? Ja, hvis han skulle have udrettet noget på verdens

manér, da havde det været forfærdelige hindringer, som ville have gjort ende på alle hans planer. Men han skulle netop ikke udrette noget på verdens, men på Guds manér, og Gud besejrer verden ved at lade den sejre. Da verden og ondskaben havde tilintetgjort Herren, havde han besejret den for evigt. Sådan virker Gud – men hvem kan følge ham heri?

De gjorde ham til *smerternes mand*. Hvor har han dog lidt! Skulle han have gennemført et stort værk på verdens manér, da havde alle hans smerter hindret ham deri. Men han skulle ikke gennemføre et vældigt værk, som verden kunne forstå; han skulle gøre Guds vilje, og det hindrede alle hans smerter ham ikke i – tværtimod!

Hvis vi virkelig har ham, vor Herre og Frelser, for øje og ikke i fortravlet aktivitet søger at udrette noget for ham, da griber vi dybt i vor ånd af, *hvor omvendt Guds virkemåde er af verdens*. Ethvert samarbejde mellem verden og ham er udelukket.

Men som sagt i indledningen: vi har uhyre vært ved at forstå det og endnu svarere ved at *følge ham*, som han kalder os til.

Hvis han nu havde grebet til nogle af denne verdens metoder, der stemmer med denne verdens tankegang, hvad da? Da havde denne verdens kraft overtaget Guds krafts plads, og alt var gået tabt.

Apostelen Paulus

Han er formentlig kristenhedens største lærer, så af ham kan vi lære, hvis vi da vil, hvad det er at tjene Guds sag.

Paulus forstod, at tjeneste ikke består i at gøre noget for Herren, men i at *følge ham* (Johs. 12,26). Og sandelig, Paulus fulgte tæt i Herrens spor.

Var apostelen da *svag*? Ja, han var svag både åndeligt og legemligt og det i en grad, som vi mere overfladiske kristne næppe kan forestille os.

Han var så svag og fattig i ånden, at han ikke følte sig i stand til at udtænke noget eller lægge en eneste plan for arbejdet, som kom det fra ham selv (2. Kor. 3,5). Ja, han var så svag, at han ikke havde overtalende ord eller imponerende fremtræden til sin rådighed, men derimod svaghed, frygt og megen (bemærk: *megen!*) bæven (1. Kor. 2,3). Her er ingen åndelig overlegenhed, selvsikkerhed eller andet af det, der hører denne verden og dens såkaldte store mænd til. Mange sagde da også om ham, at han var spagfærdig, når han stod ansigt til ansigt med sine omgivelser, og karakteriserede ham som

en svag mand, hvis tale ikke var noget værd (2. Kor. 10,1 og 10).

En sådan mand kan bestemt ikke bruges til noget stort her i verden. Nej, men Paulus skulle heller ikke udrette noget imponerende her i verden; han skulle tjene *Guds frelsesplan*, og det er noget helt andet og helt anderledes!

Legemligt var han om muligt endnu svagere. Hvordan kunne han være andet? Han var tit i fængsel, fik hug og slag i overflod, var ofte i dødsfare og havde af jøderne i alt fået 195 slag; derudover var han blevet pisket tre gange og stenet en gang, hvortil kom de unævnelige strabadser, han havde budt sig selv. Man kan ikke kalde ham Smerternes Mand, thi den titel tilkommer alene Herren, men at apostelen fulgte tæt i sin Frelses og Herres spor, er tydeligt.

Hvad havde han da at støtte sig til under sit store arbejde? Havde han *mange penge*? Nej, apostelen havde ikke mange penge, bad aldrig om penge og ønskede ikke mange penge. Kunne han ikke have udrettet mere, hvis han havde haft flere penge? Åh, hvor er vi i Guds øjne tåbelige!

Men så havde han vel en *fasttømret, effektiv organisation* med hovedkvarter i *Antiokia* og repræsentanter for hovedkvarteret rundt omkring i de vigtigste byer? Det må man da have, hvis man skal udrette noget verdensomspændende! Ja, hvis du vil udrette noget stort her i verden, da må du rigtignok se at blive effektiv og få skabt dig en effektiv organisation, men hvis du vil udrette noget for *Guds rige*, må du endelig se til, at du ikke får noget af den slags, thi det hører kun denne verden til. Havde Paulus skabt sig sådanne støtter, da havde denne verdens kraft fortrængt Guds kraft; det vidste den store apostel, men det har vi svært ved at acceptere; vi er lige ved at blive fornærmede, hvis nogen påstår noget sådant!

Nej, Paulus oplevede, at Guds kraft udfoldede sig helt (bemærk: *helt!*) i hans magtesløshed. Derfor var apostelen (o, hvilket under! hvor omvendt, hvor helt anderledes end hos »normale« mennesker!) *vel til mode* (jeg gentager: *vel til mode!*) under magtesløshed, under mishandlinger (har jeg læst rigtigt?), i nød, under forfølgelser, under ængstende kår for Kristi skyld, thi når han var magtesløs, da var han stærk (2. Kor. 12,9-10).

Det forekommer mig tydeligt, at Paulus fulgte nøje i Herrens spor og virkede ved samme »metoder« som han, altså ved *svaghedens* og *dårskabens* for den *menneskelige tankegang ufattelige, inef-*

fektive, usikre og dåragtige metode!

Udrettede han da noget, eller er vi, siden vi har taget verdens metoder i brug, blevet bedre til at tjene Guds sag end apostelen?

Makedoniens menigheder

Disse menigheder havde megen trængsel og levede i dyb fattigdom. Så var de vel hindret i at udrette noget for Guds sag? I hvert fald kunne de vel ikke give økonomiske gaver til de fattige i Jerusalem?

Nu tager jeg mig den frihed at sige noget, som ikke skaffer mig venner og ikke gør mig populær. Først understreger jeg endnu engang, at i Guds rige er *alt* omvendt af, hvordan det er i verden.

Hvis du vil give *rigeligt* her i verden, må du være *rig*. Forholder det sig også sådan i Guds rige? Nej, der er det *lige omvendt*. Jo mere du har, des mindre kan du give, og jo mindre du har, des mere kan du give! Altså i Guds rige er det de fattige, der kan give, medens det i verden er de rige, der kan gøre det! Det viste sig da også i Makedonien, thi ud af deres dybe fattigdom fremvædede der en rigdom af gavmildhed (2. Kor. 8,2). De gav ikke efter evne, men *over evne!* Det formår ingen rig, men det formår de fattige!

Jeg må hellere gentage det, thi det er så omvendt af »sund fornuft«, at det ikke er til at få fat i!

I Guds rige er fattigdom forudsætningen for, at man kan give rigeligt, ja over evne! I verden er der ingen, der kan give over evne, og her anser man kun de rige for at være i stand til at give noget, nemlig af deres overflod.

Endnu engang: *I Guds rige er fattigdom forudsætningen for, at man ejer en rigdom af gavmildhed og derfor kan give rigeligt, ja over evne!*

Det hænger naturligvis sammen med, at også *på det økonomiske område gælder det, at Guds kraft kun udfolder sig helt i magtesløshed!*

Makedonerne var helt magtesløse, trængt fra alle sider og i dyb fattigdom; *just derfor kunne Guds kraft udfolde sig helt på det økonomiske område.*

Også hvad økonomien angår, gælder det altså, at *svaghed og dårskab er Guds metode!*

Gud viser en sådan ligegyldighed for penge og penges værd, at det næsten tager vejret fra os. »Vi må hellere betale tempelskatten, skønt vi ikke er forpligtede dertil,« sagde Herren til Peter; »vi har ingen penge, men gå lige hen og træk en fisk op, så skal du finde en mønt i dens mund; med den kan du betale tempelskatten« (Matt. 17,24-27). Altså: han havde intet, men påtog sig alligevel at yde, hvad han ikke var forpligtet til, og Guds kraft udfoldede sig, så mønten blev tilvejebragt!

Den amerikaniserede kristendom

Dette udtryk anvender jeg, fordi der i den engelsktalende verden, især U.S.A., er skabt en mængde verdensomspændende kristne organisationer, der arbejder ganske anderledes. De har alle en stor organisation med et dertil svarende stort administrativt apparat, repræsentanter ud over jorden, effektiv planlægning, kort og sagt alt det, det er umuligt at opdrive blot det mindste af i Det nye Testamente. Hvad det økonomiske angår, bekendtgør de, hvad de opfatter som nødvendigt for deres tjeneste, altså det, de opfatter som Guds riges behov; de fleste opstiller et årligt budget, og mange retter direkte eller indirekte opfordringer til kristenheden om endelig at støtte dem.

De gør sig stærkt gældende overalt på jorden og synes ikke at nære nogen betænkelighed derved. De regner med, at som de arbejder, arbejder alle andre kristne. De regner derfor med indforståethed og støtte direkte eller indirekte overalt.

Deres arbejde er præget af, at de ikke ubetinget tror på dårskab og magtesløsheden som Guds arbejds metode. Hvad Paulus udrettede i total magtesløshed, vil de udrette med deres store organisation og »opbakning« fra mennesker.

Kan det lade sig gøre?

Der hersker ingen tvivl om, at de mener det vel, og at mange Guds børn giver sig helhjertet hen i en sådan tjeneste. Der hersker heller ingen tvivl om, at Gud i sin uendelige barmhjertighed bruger dem så meget, det er muligt. Der hersker ej heller nogen tvivl om, at nogle af dem er vore brødre og søstre, som vi hører evigt sammen med.

Men der hersker ej heller nogen tvivl om, at disse mægtige organisationer er en hindring for Guds kraft.

Det kan ikke være andet. Hvor den menneskelige klogskab, den menneskelige planlægning, den menneskelige kraft fortrænger Guds kraft, der kun udfolder sig *helt* i magtesløshed og dårskab, bliver de varige resultater beskedne i forhold til den vældige indsats.

Hvorfor skabte apostelen ikke et organisatorisk apparat, som stod til hans disposition? Hvorfor skabte han ikke f.eks. et missionselskab med hovedsæde i Antiochia og med gode, ivrige repræsentanter, der kunne tale missionens sag rundt omkring?

Det er ikke svært at besvare spørgsmålet. Det gjorde han ikke, fordi han kendte Herren så inderligt godt. Han vidste, at en stor organisation med alt, hvad dertil hører, bliver til et *kraftcenter* – og dermed svækkes kraften! Intet er farligere for Guds sag end verdens metoder. I verden må man opbygge et kraftcenter, hvis man

vil have verdensvid betydning. I Guds rige må man undgå ethvert kraftcenter, thi Guds kraft udfolder sig ikke i eller ud fra kraftcentre, men i kraftesløshed. Derfor må man intet have og intet være, hvis man vil tjene Guds rige i Guds kraft. Man må hellere være ukendt end kendt, hellere svag end stærk, hellere dårtig end klog, hellere udstødt end anerkendt, hellere misforstået end forstået, hellere et intet end et noget.

Der er imidlertid noget endnu mere farligt ved ethvert kristent kraftcenter. Faren kan bedst beskrives ved at henvise til Paulus' ord *tankebygninger* (2. Kor. 10,4-5). Når man åbner for denne verdens metoder, åbner man dermed for denne verdens tanker, dens klogskab, dens argumenter for, hvad der er effektivt, og hvad der ikke er det, dens synspunkter, kort sagt for det, som enhver velvillig person kan forstå og billige uden Guds Ånds hjælp, thi det strider ikke væsentligt imod »sund fornuft«. Dermed danner man sig, uden at ville det og uden at være opmærksom derpå, et tankernes billede af, hvordan Kristus virker – man indkapsler Kristus i sine egne opfattelser og dermed i sit eget billede!

Den fare ligger os alle nær. Hvor let bliver vi dog hængende i vore egne tanker, skønt de, som *Fjord Christensen* i gamle dage sagde til os, *ødelægger alt*.

Når mange mennesker er fælles om tankebygningen, hvad da? Da tager den magten over dem, låser dem inde, låser dem fast, så de – hvis ikke Gud i sin nåde slår tankebygningen i stykker ved at slå organisationen i stykker – livet igennem tjener Gud i overensstemmelse med deres egne tanker, der, hvor gode, ivrige og varme de end er, aldrig når op til Guds.

Denne fare ligger, som sagt, os alle meget nær. Vi behøver mere nåde, end vi selv forstår, til ikke at lytte til gode menneskelige forslag om, hvordan man tjener Gud, men *følge Lammet*, hvis vej er en anden end vor, hvis tanker er himmelhøjt over vore, hvis metode i modsætning til vor er svagheden og dårskab.

Kan *Kristent Fællesskab* få lov til at afvise klogskaben og sikkerheden og i stedet for være et intet? Jeg vover ikke at sige det. Det er i hvert fald ingen selvfølge.

Vi vil i så fald blive endnu mindre forstået af andre kristne, end vi allerede er. Kan vi holde til det uden at blive bitre? Kan vi holde til det uden at stive os selv af med en vis åndelig overlegenhed og eksklusivitet? Kan vi forblive glade, ydmyge og taknemmelige?

Fra alle sider trænger denne verden på; den vil på den ene eller anden måde ind blandt os. Vi kan være forvissede om, at den vil forsøge igen.

Verden er klog, og verden har energisk

kraft; den er så klog, at den tilbyder os sin hjælp, og den er så energisk, at den bliver ved med at tilbyde os sine gode råd og sin styrke. Den henviser til, at den har hjulpet kristenheden overalt, hvorfor så ikke også os? Det er gode, oprigtige kristne, den har hjulpet – de er vore brødre – hvorfor afviser vi så dens hjælp? Bringer det os ikke i et modsætningsforhold til dem?

Vil I virkelig være anderledes end alle de mangfoldige, som Gud bruger til så »store ting« overalt på jorden?

Det er ikke nemt at besvare verdens mange spørgsmål og tilbagevise dens gode, velmente forslag, thi verden er klog og kan derfor ikke forstå, at det er netop, hvad vi ikke ønsker at blive, og verden har styrke, og det er præcis, hvad vi ikke vil have, men tværtimod undgå.

Og vi vil jo ikke komme i modsætningsforhold til vore brødre – det kunne vel ikke tænkes, at det er dem, der er kommet i modsætningsforhold til os?

Dog, lad mig ikke forsøge på at retfærdiggøre os – lad mig end ikke forsøge på at hævde, at vi har ret – hvad der ene ligger os på sinde er at modtage nåde nok til at forblive *Kristi trælle*.

Et tankeeksperiment

Lad mig, inden vi går videre, fremkomme med følgende forslag, som vil blive afvist af de allerfleste; derfor er det kun et tankeeksperiment.

Mit forslag eller tankeeksperiment er, at samtlige kristelige organisationer frivilligt nedlægger sig selv og ophører med al deres virksomhed. Hvad da?

Da vil mangfoldige oprigtige kristne stå helt rådvilde, næsten fortabte og vil ikke vide hverken ind eller ud. Det vil betyde, at de nu er kastet på Gud den Almægtige som aldrig før. De vil ikke vide, hvorfra de skal få brødet, og de vil ikke ane, hvad de skal gøre.

Vil det være en ugunstig position? Set fra fornuftens synspunkt ja – noget værre kan fornuften ikke forestille sig. Men fra Guds synspunkt, hvilket jo burde være enhver troendes synspunkt, vil det være den gunstigste tænkelige position. Thi her, hvor mennesket intet har at støtte sig til, kan Gud komme til – mon ikke han ofte længes derefter?

Her ville Gud kunne udløse sin guddommelige kraft helt. Her ville han bringe den lov i anvendelse, som vi helst vil bryde; jeg tænker på den lov, der gælder for hvedekornet, hvis det vil bære megen frugt; det må lægges i jorden og dø, ellers bliver det kun det ene korn.

Her ville der blive evangeliseret – dog lad mig ikke uddybe det nærmere – jeg kan allerede høre alle de gode og »overbevisende« modargumenter, som man skal være en dåre for ikke at bøje sig for!

Fremtiden

Det var et tankeeksperiment, som de allerallerfleste aldrig vil omsætte i praksis. Men Gud bøjer sig jo ikke for vore gode og overbevisende argumenter. Dagen kommer, da han gør dette tankeeksperiment til virkelighed. Når han sender *den store trængsel* over jorden, bliver der hurtigt gjort ende på alle kristelige organisationer.

Hvad da? Da, når menigheden erfarer sin magtesløshed, som den forsøgte at holde sig fra livet længst muligt, oplever den, hvis ikke den forarges på Herren, men bliver hos ham, at *Guds kraft udfolder sig helt*, og forstår da, at denne kraft havde den også holdt sig fra livet længst muligt.

Da bliver den lagt i jorden som et hvedekorn og oplever, at den lov, som den havde brudt atter og atter, fører til, at den bærer megen frugt.

Således viser det sig, at den store trængsel, som – set fra et rent menneskeligt synspunkt – er det værste af alt, bringer menigheden tilbage til Guds måde at fremme sin sag på: *magtesløshedens, martyriets og dårskabens*.

K.F.s fremtid endnu engang

Det er min inderlige bøn, at det fællesskab, Gud i sin nåde har bygget op her og der, må blive bevaret fra verden, således som jeg foran har beskrevet det.

Det vil muligvis blive nødvendigt at opgive navnet *Kristent Fællesskab* – jeg skulle ønske, det kunne ske snart, men jeg ved, det ikke er så ligetil. Der findes i *Norge* en del kredse, som også kalder sig *Kristent Fællesskab*, men som vi ikke har noget som helst fællesskab med. Dog ikke alene for at undgå at blive forvekslet med disse kredse, men også for at hjælpe os selv til *intet at være* kunne det være en hjælp at slippe denne betegnelse.

Langt vigtigere er det imidlertid, at vi fortsat går *troens vej*, som altid er *magtesløshedens og dårskabens*.

Alle kristne taler om at gå *troens vej*; hvad vi mener dermed, er skitseret i det foregående. Vi kan derfor ikke undgå at komme i et vist modsætningsforhold til mange trossøskende, som arbejder på den »amerikaniserede« måde. Hvorledes skal vi forholde os til dem?

Jeg er overbevist om, at det er særdeles vigtigt, at ikke også vi lader os »amerikanisere«, thi – havde jeg nær sagt – hvem er der så, der ikke er blevet det på vore kanter?

Vi må altså med Paulus fastholde, at »ved Guds nåde er vi det, vi er« og vil ikke lade os omforme til noget andet.

Men vi vil gerne tage imod enhver broder og søster, således som Herren har

taget imod os. Vi vil vogte over vore hjerter, at kærligheden ikke tager skade, fordi vi ikke arbejder som de, ikke altid kan sige ja til deres og ikke lader dem komme til os på andre betingelser end dem, vi for Gud opstiller som de rigtige. Vi glæder os af hjertet over enhver, der forkynnder evangeliet, og vil ikke glemme dem i vore bønner. Vi vil ikke være herrer over deres tro, ligesom vi naturligvis ikke lader dem være det over vor.

Hvor megen nåde vi dog behøver for at være *sandheden tro i kærlighed!* Undertiden opleves det som en åndelig balancegang. Men Gud står os bi med sin nåde og sin tugt, der også er nåde!

Undertiden byder Gud os gå et skridt længere for kærlighedens skyld, end vi syntes, vi skulle. Så lad os gøre det.

Vort ansvar er stort. Har Herren skænket os noget, som andre ikke har fået del i, er vort ansvar så meget større. Den, meget er givet, af ham skal meget kræves. Det lys, Herren har tændt for os, må vi vandre i, men hvis andre ikke har set det, kan vi ikke forlange, de skal vandre deri, langt mindre dømme dem, fordi de ikke gør det.

I vort fællesskab er der *mange unge*, der næppe kan forstå, hvad jeg her har redegjort for. De er endnu åndeligt umodne og kan ikke være andet. Hvor stort et ansvar for os ældre at lede dem frem, så der efter os kommer en generation, der forbliver på magtesløshedens og dårskabens vej og bevarer et uamerikaniseret vidnesbyrd om Herren på dansk grund.

Jeg begyndte denne redegørelse for K.F.s arbejdsmetoder og fremtid med at fremhæve, at *i Guds rige er alting omvendt af, hvad det er i verden*. En virkelig omvendelse er en *omsindelse* og en *omvendt tankegang*. Tankegangen er så omvendt, at når verden betragter en tilstand og ikke kan beskrive den anderledes, end at det går *nedad*, betragter Guds rige den samme tilstand og kan ikke sige andet om den, end at det går *opad*. Det hænger sammen med, hvad denne artikel har handlet om, at magtesløshed og dårskab i verdens øjne er noget, der fører nedad, kun nedad, medens det i Guds rige er noget, der kun fører fremad og opad. Derfor sagde Herren til menigheden i *Smyrna*: »Jeg kender din trængsel og din fattigdom – dog, du er rig!« og til menigheden i *Filadelfia*: »Se, jeg har stillet dig foran en åben dør, som ingen kan lukke; vel er din kraft kun liden, men du har holdt fast ved mit ord og ikke fornægtet mit Navn. Se, jeg skænker dig nogle af satans synagoge ... Se, jeg skal få dem til at komme ...« (Åbenb. 2,9 og 3,8-9). Disse to menigheder vil vi helst ligne. Dertil behøver vi nåde over nåde!

DEN UTRO GODSFORVALTER

I artiklen om *Kristent Fællesskabs arbejdsmetoder og fremtid* har jeg søgt at påvise, at fattigdom er forudsætningen for, at Guds kraft på det økonomiske område kan udfolde sig helt i en rigdom på gavmildhed, så de fattige føler sig i stand til med glæde at give over evne.

Men hvad så med alle os kristne, som *ikke er fattige*? Hvad skal vi dog gøre? Måske kan lignelsen om den utro godsforvalter (Luk. 16,1-13) hjælpe os en smule.

Den rige mand

Lad os først betragte ham. Han fik at vide, at godsforvalteren *ødte* hans ejendom og ville derfor sætte ham fra bestillingen. Derefter fik han at vide, at godsforvalteren havde *nedskrevet de fordringer*, som han havde på forskellige skyldnere. Men det roste han ham for!

En mærkelig rig mand! Han *bebrejder* godsforvalteren, at han *øder* formuen bort, og han *ros*er ham, fordi han *nedskriver de retmæssige fordringer* på de forskellige skyldnere!

Hvad er det, at *øde* formuen bort? Mon ikke det er at bruge den *på sig selv*?

Hvad er det at *nedskrive* fordringerne? Mon ikke det er at bruge formuen *på andre*?

Det første nedkalder den rige mands bebrejdelser, det sidste hans ros!

Den rige mand har altså ikke noget imod, at godsforvalteren bruger hans formue til bedste for andre, men han har meget imod, at han *ødsler* den bort i vellevned (således som den fortabte søn *ødte* sin formue bort, Luk. 15,13).

Kan det lære os noget?

Hvis vi nu forestiller os, at den rige mand er Gud, hvad lærer det os da om Ham?

Og hvis vi forestiller os, at du er godsforvalteren, der intet har, uden hvad der er blevet dig betroet, hvad lærer lignelsen dig da?

Godsforvalteren

Lad os nu betragte ham nærmere. Han havde, som sagt, intet, som han ikke havde fået betroet. Intet kunne han i dybeste forstand kalde sit. Men kan du kalde noget af, hvad du ejer, for dit i egentligste forstand? Du er måske en velhavende kristen. Dog ejer du intet; du er kun forval-

ter!

Hvis du nu *øder din* ejendom (altså *Guds* ejendom, som det jo dybest set er) i vellevned, så du altid først tænker på at sikre dig selv og kun giver lidt af din overflod engang imellem, hvad da? Da risikerer du, at Gud sætter dig fra bestillingen, måske ved at tage alt, hvad du ejer, fra dig.

Hvis frygten herfor nu vækker dig, så du begynder at nedskrive alt, hvad mennesker skylder dig, da roser Gud dig, thi sådan vil han netop, at du skal handle med alt, hvad du ejer, d.v.s. *alt, hvad du bestyrer på hans vegne!*

Han har ikke noget imod, at du nedskriver dine fordringer på menneskene til det halve – ja, du kan for hans skyld gerne nedskrive dem til nul – thi just sådan ønsker han, at du skal bestyre alt, hvad han har betroet dig!

Hvad får du ud af det? Du bliver muligvis fattig på penge, men du bliver rig i Himmelen! Tænk, ved hjælp af den uretfærdige mammon kan du, hvis du bestyrer den på Guds måde, som er den omvendte af verdens, skaffe dig venner, der vil forberede din velkomst i de evige boliger! Du vinder dem for evigheden ved at eftergive dem al deres gæld, og de modtager dig med fryd, når du drager til de evige boliger efter trofast at have bestyret Guds ejendom den korte tid, du var her i verden.

Klogt eller dumt?

I lignelsen siges det ikke, at den rige mand er Gud. Lad os derfor begynde med at betragte ham som et menneske, der har betroet sin formue til en godsforvalter. Da var det virkelig i bogstavelig betydning *en anden mands* rigdom, godsforvalteren handlede med og forringede ved at lade gældsposterne blive nedskrevet. Når man gør det, da anses det i verden for *klogt*. Derfor hedder det, at »denne verdens børn er *klogere* end Lysets børn over for deres egen slægt«.

Men hvis vi nu forestiller os, at den rige mand er et billede på Gud, hvad da? Da er godsforvalteren jo en kristen, der ved, at hans ejendom er betroet gods. Hvis han nu handler, således som beskrevet i lignelsen, da er det jo *sin egen* rigdom, han giver afkald på til fordel for alle

dem, der er ham skyldige – og at handle således med sit eget anses i verden for ualmindelig *dumt*.

Det er den omvendte verden! Ja, det er det!

Småt eller stort?

Lignelsen handler om penge – og penge er noget småt, endda noget *meget småt* i Guds rige, så småt, at du ikke kan tage så meget som en krone med dig ind i Himmelen.

Hvad er det da, at *være tro i det små*? Det er netop at handle med den uretfærdige mammon, man besidder (bestyrer for Gud), som godsforvalteren gjorde. Han kaldes for *utro*, fordi det var en andens ejendom, han handlede således med, men vi kaldes for *tro*, hvis vi handler således med vore ejendele, som imidlertid slet ikke er vore, men Guds, på hvis vegne vi bestyrer dem.

Kun hvis vi således er tro i det små, som vore ejendele udgør, og bruger dem til bedste for andre, kan vi sættes over mere. En vigtig lektie!

Småt eller stort? Penge er det største i verden, men det mindste i Guds rige. Hvor omvendt! Ja, hvor omvendt!

Som fremhævet tilhører dine penge og ejendele dig ikke. De tilhører Gud – og *de andre*! Jeg tænker på *de andre, der behøver dem*! Derfor må du bede om nåde til at være tro i det, som tilhører andre, så du som Guds forvalter lader dem få, hvad der i Guds øjne er deres. Da skal du få noget *selv at eje*! Da skal du få noget, som du virkelig kan kalde *dit*! Noget, som du kan tage med dig i de evige boliger, fordi det er blevet *dit for tid og evighed*!

Ikke to herrer

Vi kan ikke tjene to herrer. Vi kan ikke tjene både Gud og mammon.

Hvis vi hader og ringeagter mammon, er vi værnet imod dens magt og handler med det, vi kalder vort, som godsforvalteren gjorde.

Hvis vi elsker Gud og holder os til ham, ejer vi vort, som om vi ikke ejer det; da er vi rede til som de fattige kristne i Makedonien at give, ikke blot efter evne, men over evne.

På den måde bliver rige kristne beva- ret fra rigdommens herredømme.

K.F.s kald på menighedssangens område

Alt »amerikaniseret« kristeligt arbejde har for længst åbnet dørene for den såkaldte rytmiske sang; undertiden kaldes det

»gospels« (her i landet er det svært at tale dansk i en »amerikaniseret« forsamling, derfor hedder det »gospels«, hvilket man-

ge af de ældre i forsamlingen ikke er kloge nok til at forstå – men dem kan man jo bare overse!), til andre tider kristen

»rock« (også et engelsk ord, men da man er amerikaniseret, går man ud fra som en selvfølge, at man ikke behøver at tale dansk i forsamlingen); den slags sang skal helst foredrages med hele kroppen; det er ikke nok at synge den, man må også svaje i hofterne, svinge med skuldrene, lukke øjnene og således give udtryk for, hvor grebet man er; hvis man er så uheldig, at man sidder ned og derfor har svært ved at svaje med, kan man stampe takten i gulvet med fødderne og strække hænderne henrykt i vejret. Når du synger, må du endelig huske at dvæle på konsonanterne (altså en daglig, daglig sang – ng – ng – ng) og gøre vokalene så flade som muligt. Og så er det vigtigt, at du – hvis du optræder på tribunen – ser aggressiv ud, thi det er et udtryk for kraft og overbevisning. Du skal helst pege på publikum, læne dig forover og stirre med sejr i blikket på dem, hvis opmærksomhed du har fanget. Glem ikke at få dem til at synge med på omkvædet; det løfter mødet så vidunderligt, så vidunderligt. Gerne fire, fem gange, ja gerne ti gange det samme omkvæd (jeg burde sige »refrain«!), så er succes'en hjemme!

Når du så skal følge sangen op med et par ord, glem da ikke at tale om, at du har en *vision* – hele København vundet for Herren – eller det er nok for lille en vision, derfor hele Danmark – Danmark som et springbræt for Herren ud over Europa – ja, ud over hele jorden – en vældig vision, som du kan være sikker på har tiltrækningskraft – sig »halleluja« dertil, og snart har du et fuldtonende »halleluja« fra hele forsamlingen, et bevis på, at Ånden er mægtigt til stede!

Så atter en gospel, nu med endnu mere swing, og du har dem alle sammen i din hule hånd. Nu har de virkelig oplevet, hvor herligt evangeliet er, når det forkynnes i kraft. Hvis man nu opfordrer dem til at indvie sig til Herren, tænk, da har du vundet hundreder af unge danskere – hvilket resultat!

Sandelig, uden syner (jeg burde sige visioner, thi det er mere in) går et folk til grunde, men med syner (undskyld, visioner) sker der sandelig noget mægtigt. Den kristne presse skal nok vide at gøre det kendt, thi her er stof, åndeligt stof, i overflod!

Drama har også en mægtigt virkende kraft. Tænk, at man først rigtig er blevet opmærksom herpå i vor tid; hvordan har alle de foregående generationer dog klaret sig uden? Når unge mennesker ifører sig gevandter, sminker sig tilbørligt og så opfører nogle bibelske scener – eller når de mimer – for slet ikke at tale om, når de danser – da udretter de sandelig det overordentlige, ikke sandt!

Man behøver til sidst slet ikke at forkynde Ordet, thi det her er langt mere

virkningsfuldt!

Det var vor store broder *Søren*, der for ca. 140 år siden sagde om den daværende kristenhed, at forskellen imellem den og teateret var, at teateret vidste, at det var teater. Hvad mon han ville sige i dag?

K.F.s kald

En ting kan undertiden bedst beskrives ved dens modsætning. Det foregående er, hvad K.F. aldrig under nogen omstændighed vil åbne for, medarbejde i eller godkende. Skulle den dag komme, da den slag sting blev godkendt iblandt os, er K.F. dermed ophørt.

Jeg kan vanskeligt forestille mig noget mere tragisk end at ville »evangelisere« på denne måde. Hvad der hører hjemme i forlystelsesetablisserne og teatrene, hører ikke hjemme i Guds menighed.

Så vidt jeg forstår, har alle de såkaldte verdensomspændende organisationer åbnet for dette; det er formentlig dels for at »holde« på ungdommen, dels for at »nå« vor tids unge. Er der virkelig ikke een åndelig leder, der har tænkt på, om Jesus nu swinger med, svajer med og stamper takten i gulvet? Er der virkelig ikke een, der er kommet til det resultat, at det gør han ikke? Betyder hans hellige person ikke noget væsentligt? Er det væsentligere, hvad visse unge kan lide og vil have?

Er der heller ikke nogen, der har tænkt på, om Jesus vil lægge navn til den slags ting? Har han givet menighederne blancofuldmagt til at gøre, hvad de har lyst til, i hans navn?

Fra U.S.A. strømmer der en pågående indflydelse ud over kristenheden, som drager den nedad, hvis den giver efter for den. Lader vi os »amerikanisere«, lader vi os dermed forfladige. Da kommer vi til at ligne verden og vil efterhånden have vænnet os så meget dertil, at vi slet ikke ængstes for at tage dens metoder i anvendelse.

Hvad da med alle de »store resultater«, de alle henviser til? Det er resultater, der er født af kødet, af mands vilje, af blods vilje. Derfor er de undertiden (men langtfra altid, i hvert fald ikke i Danmark) statistisk store, men åndeligt små. Alle de besøger, København har haft af store foretagender og kendte navne, vidner tydeligt herom.

Men vil vi ikke komme i et modsætningsforhold til de allerfleste kristelige organisationer hjemme og ude, hvis vi siger nej og kun nej til rytmisk musik, gospels, kristen rock, drama, ballet og lign.? Jo, det vil vi; det modsætningsforhold eksisterer allerede, og det nytter ikke at lade, som om det ikke eksisterer.

I vort nej ligger et lige så klart ja til den sang, *der er Guds hellige navn værdig*. Lad mig uddybe dette.

Det nye Testamente

Det er lærerigt at læse, hvad der står om nådegaverne i Paulus' breve (Rom. 12, 1. Kor. 12-14 og Efes.4).

Du leder ivrigt efter at finde den »nådegave«, der synes at være den fremherskende i den amerikaniserede kristendom; jeg tænker på »sangevangelistens« »nådegave«!

Det må være en mangel i Det nye Testamente, at forfatterne helt har glemt at skrive om »sangevangelisternes« mægtige indsats og derfor også glemt at skrive om deres »nådegave«!

Ikke så meget som eet ord!

Så var datidens evangelisation formentlig knap så virkningsfuld som vor tids?

Men korlederen finder du vel beskrevet? Heller ikke! Hvordan har Paulus og Peter dog klaret sig uden de mægtige kor, som er en fast bestanddel af vor tids »verdens-evangelisters« repertoire? Har de overhovedet kunnet nå menneskene?

Ak, ingen soloister, ingen duetter, ingen kor i Det nye Testamente – hvor fattigt – det har været kedelige møder!

Det var alene ved bønnens og Ordets tjeneste, de evangeliserede.

Hvad var det, der gav deres ord en sådan magt over samvittighederne? Paulus trådte jo frem i frygt og megen bæven; hvordan kunne der så være kraft? Jo, han var en *efterfølger* – en Jesu Kristi efterfølger – hver dag lod han sig overgive til døden for Jesu skyld – derfor var han den svageste blandt svage, og derfor udfoldede Guds kraft sig helt.

Hvor man arbejder på den måde, skyer man alle billige virkemidler som pesten, især dem, der har noget teatralisk over sig, dem, der smager af føleri, og man væmmer ved forlystelsesetablissermenternes atmosfære, thi i den trives kun kødet. Alt, hvad der i mindste måde bærer præg af, at man optræder for menneskene, er en vederstyggelighed.

Du kan i Paulus' og hans medarbejders tjeneste ikke finde noget, der ikke bærer hellighedens præg. »I skal være hellige, som Han er hellig« var overskriften over deres eget liv og det mål, de satte deres åndelige børn.

De var Guds børn, men de stod aldrig i noget kammeratligt forhold til ham.

Hvad sangen angik, var deres udgangspunkt *Skriftens*, men ikke tidens (eller modens). Det er særdeles vigtigt.

Det betyder, at vi synger *for at behage Gud* (Salme 104,34). Vi har nemlig vor glæde, ikke i sangen, men i Gud! Vi synger altså ikke for at behage os selv, slet ikke for at behage mennesker, men for at behage Gud!

At Skriften var deres sangs udgangspunkt betyder også, at det var Skriftens ord, der enten udgjorde eller formede ind-

holdet i deres hymner, sange og åndelige viser. Vor Herre Jesus sang lovsangen, d.v.s. *Salmerne 115-118*, sammen med sine disciple, inden han gik ud til Oliebjerget (Matt. 26,30).

Over Skriftens ord hviler altid hellighedens og Guds-frygtens præg. Skriftens ord er aldrig billige, letkøbte eller sentimentale.

Vi ved ikke, hvordan melodierne var, men vi kan være forvissede om, at *de svarede til den Ånd, Skriftens ord indeholder*.

Hvem kunne, og hvem kan i dag bedømme, om sangen er Gud til behag, eller om den ikke hører hjemme blandt Guds hellige? Hvem kunne f.eks. bedømme det i Korint?

Paulus svarer herpå; han siger: »Den åndelige kan bedømme alt« (1. Kor. 2,15); han kan altså bedømme sangen.

Men til korinterne siger han: »I er ikke åndelige, I er endnu kødelige« (1. Kor. 3,1-3). De kunne altså ikke bedømme sangen, hvis det problem var opstået iblandt dem.

Når man i dag overlader det til unge mennesker at afgøre, hvad og hvorledes der skal synges i Guds forsamlinger, har man dermed åbnet dørene på vidt gab for

kødet, dets lyst, dets tilbøjeligheder og dets uåndelighed. Dermed har man åbnet dørene på vidt gab for *verden*. Ja, man har åbnet dørene for *forførelserne*.

Det er allerede blevet tydeligt – men nu er det mange steder umuligt atter at lukke dørene. Verden har overtaget magten; Guds Ånd bedrøves – snart er forskellen mellem Guds Ånd og verdens Ånd slettet ud i sådanne forsamlinger.

Der påhviler de åndelige, d.v.s. de prøvede og erfarne kristne, fædrene og mødrene i forsamlingerne, et stort ansvar. De kan bedømme alt. Derfor ved de, hvad de skal sige ja til, og hvad de skal sige nej til. Og de skal ikke sige andet. Kompromisser er af det onde. Konsekvenserne af et »klogt« kompromis er uoverskuelige.

Hvis de åndeligt modne bedrøves af nogen form for sang, er det nok et tegn på, at Helligånden også bedrøves.

Det er muligt, at de kødelige kristne bedrøves over, at de ikke får lov til at synge, som de vil. Det kan ikke være andet. På vejen frem til åndelig modenhed bedrøves kødet gang på gang – ja, ikke blot bedrøves, men får mangt et dødeligt stød. Hvis kødet derimod trives, går den åndelige vækst i stå.

Når der i dag står en kamp om sangen i mange forsamlinger, er det en kamp imellem kødet og Ånden. Ak, hvor har kødet vundet mange sejre; Overalt, hvor man i misforstået venlighed overlader afgørelsen til unge mennesker, går det galt. Jeg har set det så ofte, at jeg ikke har tal derpå.

Når den verdsligt prægede, billige, letkøbte sang vinder indpas, fordærvs mulighederne for virkelig Ånds-båren lovsang – til sidst længes man slet ikke derefter – man foragter den en lille smule! Nu findes der forsamlinger, hvor den lovsang, hvorpå Herren troner, aldrig lyder.

Må lovsangen løfte sig til Guds ære med værdigt indhold i fuldtonende fælles-sang! Det er en del af vort fælles kald og vor fælles tjeneste.

Lad os imidlertid være på vagt imod den fare, der lurar på os – jeg tænker på det *åndelige hovmod!* Hvis vi samler os om at synge til Guds ære ved enhver Gudstjeneste, ethvert møde, lad os da bede Gud om megen nåde til ikke at fryde os over sangen, thi så bliver vi selvglade, men have al vor glæde i Gud!